

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: R. T., narozený X, t. č. pobytem v ČR v Zařízení pro zajištění
cizinců Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, IČO:
00007064, pošt. schr. 21/OAM, sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 12. 11. 2024 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2024, č. j.
OAM-1469/BA-BA07-BA03-PS-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Dne 28. 10. 2024 byl žalobce kontrolován na oddělení ARO, FN Královské Vinohrady. Žalobce předložil ID Moldavské republiky č. B03129404. Následnou lustrací bylo zjištěno, že žalobce je veden v Evidenci nežádoucích osob (ENO) s platností do 31. 12. 2009, neboť mu bylo rozhodnutím ze dne 22. 9. 2024, č. j. KRPA-299678-11/ČJ-2024-000022-SV uloženo dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**) správní vyhoštění v délce 1 roku. Žalobce byl proto zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Poté dne 29. 10. 2024 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany a následně byl žalobou naříkaným rozhodnutím ze dne 5. 11. 2024, č. j. OAM-1469/BA-BA07-

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

BA03-PS-2024 podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen **zákon o azylu**) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen ZZC); ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 17. 3. 2025.

II.

Žaloba

2. V žalobě vytýkal žalobce žalovanému zejména nedostatečně odůvodněné a opodstatněné závěry týkající se důvodů vyloučení aplikace zvláštních opatření a nespolupráce se správními orgány za situace, kdy žalobce na území ČR přicestoval poprvé, nepáchal trestnou činnost a nezavdal důvod domnívat se, že nebude respektovat zvláštní opatření a spolupracovat se správním orgánem. Dále žalobce namítl, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí absentuje jakákoliv skutková okolnost (mimo žalovaným souzené opožděnosti žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu), z níž by bylo možno dojít k závěru, že nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. Samotná skutečnost, že se žalobce vyskytoval na území ČR bez příslušného pobytového oprávnění ještě neznamená, že je možné apriori paušálně vyloučit možnost uložení zvláštního opatření. Žalobce poukázal na to, že v době jeho ilegálního pobytu v ČR nebyl plně seznámen s tím, jaké důsledky toto jednání pro něj může mít, přičemž kdyby s těmito důsledky byl naplno seznámen, nevyhýbal by se správnímu orgánu a žádost o mezinárodní ochranu by podal dříve. Nelze tak dávat k tíži žalobce, že o mezinárodní ochranu požádal, až když byl zajištěn. Vzhledem ke všem výše uvedeným okolnostem je žalobce přesvědčen, že pokud by měl možnost pobývat na základě zvláštního opatření dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o azylu v pobytovém středisku určeném žalovaným, jeho psychické rozpoložení by se zásadně zlepšilo, neboť z důvodu zajištění trpí depresemi. V případě uložení zvláštních opatření by měl přístup ke svobodnému pohybu a nemusel čelit úzkostem a depresím, které mu způsobují veliké zdravotní potíže. Závěrem namítal žalobce nepřezkoumatelnost stanovení délky doby zajištění. Žalobce se také domníval, že žalovaný porušil nejen základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 odst. 2 a 4, § 3 § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ale především čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech, jíž je ČR vázána. Z uvedených důvodů žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

3. Ve vyjádření k žalobě dne 27. 11. 2024 žalovaný uvedl, že žalobce nerespektoval uložené správní vyhoštění, místo toho vědomě pokračoval v nelegálním pobytu na území a vykonával nelegální práci. Žalobce rovněž není nikde hlášen k pobytu. Žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce až po zadržení PČR a zajištění za účelem realizace vyhoštění. Žalovaný byl z výše uvedených důvodů toho názoru, že ve svém napadeném rozhodnutí náležitě své závěry odůvodnil. Jak je patrné z výše uvedeného výčtu, žalobce vědomě a cíleně porušoval zákony ČR a podaná žádost o udělení mezinárodní ochrany se jeví jako účelová. K námitce nesprávného určení státní příslušnosti žalobce žalovaným, žalovaný konstatoval, že žalobce disponuje moldavským pasem (sken je součástí správního spisu), naopak nedisponuje žádným dokladem, který by prokazoval tvrzenou ukrajinskou příslušnost. Žalovaný tudíž neshledal ve svých závěrech pochybení. Žalovaný nad rámec uvedl, že ze strany žalobce se zjevně jedná o účelovou taktiku, protože jako jediný důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl obavu před vysláním do války. Z výše uvedených důvodů žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

4. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).
5. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky dle § 51 odst. 1 s.ř.s. a napadené výroky rozhodnutí správního orgánu přezkoumal v mezích žalobních bodů.

V.

Rozhodnutí soudu

6. Žaloba je nedůvodná.
7. Dne 28. 10. 2024 byl žalobce kontrolován na oddělení ARO, FN Královské Vinohrady. Žalobce předložil ID Moldavské republiky č. B03129404. Následnou lustrací bylo zjištěno, že je žalobce veden v Evidenci nežádoucích osob (ENO) s platností do 31. 12. 1999, neboť mu bylo rozhodnutím ze dne 22. 9. 2024, č. j. KRPA-299678-11/ČJ-2024-000022-SV uloženo dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců, správní vyhoštění v délce 1 roku. Do policejního protokolu o podání vysvětlení dne 28. 10. 2024 žalobce mimo jiné sdělil, že uloženého správního vyhoštění si je vědom, ale nevycestoval, protože si myslel, že zde může ještě několik dní pobývat. Sdělil, že na území ČR není nikde hlášen k pobytu, poslední měsíc bydlí na ubytovně v Praze v blízkosti sídliště Skalka, ale není tam hlášen k pobytu, neoznámil adresu policii a ani tam nemá označenou poštovní schránku, bydlí u kamaráda, který za něj platí. V současné době pracuje brigádně na stavbách s měsíčním výdělkem 40 tisíc korun. Na otázku, kde má cestovní pas, odpověděl, že ho den před zajištěním policií pravděpodobně ztratil v restauraci v Praze, ztrátu nikde nehlásil, o vydání nového dokladu nežádal. V ČR nemá žádné závazky nebo pohledávky, nežije tady nikdo z jeho rodiny, ve vlasti má rodinu včetně manželky, dcery a bratra, s nimiž je v kontaktu. V ČR nevlastní žádný majetek, naopak v Moldavsku vlastní s bratrem dům po rodičích. Prohlásil, že v případě návratu do Moldavska mu nehrozí žádné nebezpečí. Není mu známa žádná překážka k vycestování. Žalobce byl proto zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Poté dne 29. 10. 2024 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany a následně byl žalobou naříkaným rozhodnutím ze dne 5. 11. 2024, č. j. OAM-1469/BA-BA07-BA03-PS-2024 podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajištěn v ZZC; ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 17. 3. 2025.
8. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve*“.
9. Dle § 47 odst. 1 zákona o azylu „*Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené*“.
10. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu „*Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany*“.

11. První okruh žalobních námitek směřoval vůči aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu na žalobcův případ pro absenci důvodů k takovému postupu. K tomu soud uvádí, že v projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a žalobce zajistil proto, že jednak byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v ZZC, a jednak existovaly oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost žalobce podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve (žádost nepodal neprodleně v době pobytu na území ČR, ač prokazatelně z napadeného rozhodnutí vyplývá, že pobýval na území nejméně od dne 22. 9. 2024, kdy bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, a dále až po zadržení Policií ČR, ač po celou dobu pobytu se pohyboval na území ČR volně). Zákon o azylu obecně k podání žádosti nestanovuje lhůtu, není zde žádná lhůta počítaná od vstupu cizince na území. Stanovuje pouze lhůtu 7 dnů od informování o možnosti podat takovou žádost v zařízení pro zajištění cizinců (§ 3b zákona o azylu). Podání žádosti o mezinárodní ochranu s časovým prodloužením je však typické pro účelové žádosti. Věrohodnost žádosti, která není podána bezprostředně po dosažení území státu, kde nehrozí nebezpečí, je nižší. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky NSS ze dne 20. 10. 2005, sp.zn. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9. 2. 2016, sp.zn. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že: „(...) o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebránil-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ V této souvislosti soud také odkazuje na závěry učiněné v rozsudku NSS ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, kde se uvádí, že: „V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová“. Soud dodává, že v napadeném rozhodnutí žalovaný dále rozvedl, z jakých dalších důvodů se domníval, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a to konkrétně na straně 3-4 napadeného rozhodnutí. Mezi těmito důvody uvedl žalovaný zejména vědomé nerespektování rozhodnutí o uložení správního vyhoštění a již v minulosti nelegální pobyt na území ČR, výkon práce na území ČR bez příslušného pobytového a pracovního oprávnění. Z uvedeného žalovaný správně usoudil, že takový přístup nekoresponduje se skutečnou potřebou ochrany a mezinárodní záštity, jíž se žalobce podanou žádostí domáhal. K uvedenému soud dále upozorňuje, že žalobce se pohyboval po území ČR zcela volně po značnou dobu, tudíž mohl svou žádost podat kdykoliv dříve. Jeho přístup zároveň nekoresponduje s již vyjádřeným názorem o skutečné potřebě ochrany a mezinárodní záštity, jíž se žalobce podanou žádostí v ČR domáhal. Jestliže tedy tak žalobce neučinil dříve, zřejmě nepovažoval jím uváděné důvody v žádosti za natolik palčivé, aby jej přiměly vyhledat pomoc co nejdříve od zjištění rozhodných skutečností. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že v případě žalobce jsou dány významné důvody pro domněnku, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu tak bylo nezbytně nutné.
12. Žalobce dále nesouhlasil s tvrzením žalovaného o vyloučení aplikace ustanovení o zvláštních opatřeních dle § 47 zákona o azylu na svůj případ. Jak bylo uvedeno výše, v případě žalobce byly splněny podmínky pro jeho zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Nezbytností trvat na zajištění žalobce se žalovaný zabýval na str. 3–4 napadeného rozhodnutí, kde jsou uvedeny důvody, z nichž žalovaný dovodil, že by propuštěním žalobce došlo k ohrožení průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a dále se zabýval tím, proč nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. Dosavadní chování žalobce (opakovaný vědomý pobyt na území ČR bez příslušných pobytových oprávnění, podání žádosti až po zajištění a přemístění do ZZC, reálná možnost realizace správního vyhoštění, výkon výdělečné činnosti bez příslušného oprávnění,

nerespektované správní vyhoštění) i dle názoru soudu nevylučuje, že by se žalobce nyní, kdy se nachází v obtížné situaci, nepokusil zpřetrhat kontakt se správními orgány, skrývat se na území ČR a tím narušovat řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, eventuálně posléze navazující realizaci správního vyhoštění. Primárním pro posouzení splnění důvodnosti zajištění žalobce v tomto případě jsou podmínky uvedené dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Soud se v tomto směru ztotožnil se závěry žalovaného a souhlasí s tím, že dosavadní způsob života žalobce v minulosti svědčí o nerespektování právního řádu ČR. Nelze ani odhlédnout od skutečnosti, že žalobce s územím ČR nepojí žádné sociální a kulturní vazby. Rovněž žalobce nemá na území ČR žádný majetek ani hlášené místo pobytu. Z těchto důvodů by skrývání žalobce či jeho útěk byl ulehčen, neboť ho k území ČR nic pevně neváže. Z uvedeného má soud za přesvědčivě prokázané, že v případě žalobce skutečně nelze považovat uložení zvláštních opatření za účinné a vhodné řešení, neboť osoba žalobce neposkytuje záruku dodržování stanovených povinností, což je doloženo žalobcovou pobytovou historií.

13. Co se týče tvrzení žalobce o neznalosti možných důsledků v případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až po zajištění či s větší časovou prodlevou, konstatuje zdejší soud následující. Žalobce pobýval na území ČR před podáním žádosti o mezinárodní ochranu značně dlouhou dobu, kdy měl možnost volného pohybu. V případě, kdyby žalobce cítil skutečnou potřebou ochrany a mezinárodní záštity, jak tvrdí, jistě by se snažil svou situaci na území ČR řešit dříve, než by byl zadržen policií. Žalobce by se v takové situaci snažil zjistit informace týkající se poskytování pomoci cizincům na území ČR či jiné formy legalizace pobytu. Žalobce však v tomto směru zcela rezignoval, a proto lze usoudit, že takový přístup nekoresponduje se skutečnou potřebou ochrany a mezinárodní záštity. Nad to soud připomíná právní princip *Ignorantia juris non excusat*, nebo-li neznalost práva neomlouvá.
14. Co se týče žalobcova psychického stavu a jeho depresí, konstatuje zdejší soud, že v ZZC jsou přítomni sociální pracovníci, psycholog a eventuálně i psychiatr. Všichni jmenovaní jsou v ZZC schopni žalobci poskytnout potřebnou pomoc. K uvedenému soud dále dodává, že žalobce se dopustil opakovaně porušení právních předpisů ČR v oblasti cizineckého práva, a proto je nyní nucen snášet následky svého počínání, a to i za cenu určitého nepohodlí.
15. Správní orgán se dále v souladu s ustanovením § 46a odst. 5 zákona o azylu zabýval délkou doby, po kterou bude žalobce zajištěn v ZZC. Ačkoliv byla žádost žalobce ze strany žalovaného považována za účelovou, nemohl žalovaný vyloučit, že bude žádost žalobce posouzena standardně, tj. z hlediska případného naplnění podmínek § 12, § 13, § 14, § 14a i § 14b zákona o azylu. Proto stanovil žalovaný dobu trvání zajištění žalobce v zákonem stanovené lhůtě 140 dnů. Z úvahy žalovaného je zřejmé, že lhůta zajištění žalobce byla stanovena způsobem, který předjímá dobu nutnou pro to, aby nebyl ohrožen průběh řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a mohlo být o žádosti žalobce rozhodnuto. Žalovaný zejména podrobně rozebral jednotlivé kroky a úvahy, které ho vedly ke stanovení délky zajištění, a to následovně: upřednostnění případů žadatelů omezených na svobodě při rozhodování ve věci mezinárodní ochrany předpokládá ukončení řízení ve lhůtě 90-ti dní, případná lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany je v případech osob umístěných v ZZC bez ohledu na typ rozhodnutí 15 dní, rozhodnutí o přiznání či odmítnutí odkladného účinku žaloby 30 dní, průměrná celková 5denní lhůta na doručování všech dokumentů v rámci soudního řízení. Z odůvodnění délky trvání zajištění je patrná logická úvaha žalovaného, pro kterou bylo k rozhodnutí o stanovení délky doby zajištění žalobce přistoupeno. V případě, že bude o žádosti žalobce rozhodnuto dříve, než uplyne doba zajištění žalobce, je žalovaný povinen jej ze zajištění propustit ze zákona. Tuto úvahu považuje soud za dostatečnou a přezkoumatelnou.

16. K námitce žalobce, již upozorňuje na pochybení žalovaného, stran určení státní příslušnosti žalobce a původu, konstatuje soud následující. Žalobce v průběhu řízení předložil ID Moldavské republiky č. B03129404. Současně do policejního protokolu o podání vysvětlení dne 28. 10. 2024 uvedl jako svou státní příslušnost Moldavsko. Dále uvedl, že v Moldavsku má manželku, dceru a bratra. Na otázku, zda má v zemi původu nějaké zázemí, uvedl, že v domovské vlasti má s bratrem dům po rodičích. Z uvedených zjištění má soud spolehlivě za prokázané, že žalobce je Moldavské státní příslušnosti a jeho zemí původu je rovněž Moldavsko, tudíž žalovaný postupoval zcela v souladu se zjištěným stavem a přiřadil žalobci Moldavskou státní příslušnost a za domovskou zemi považoval Moldavsko a jako s Moldavanem s ním i nadále pokračoval v řízení. Nutno poznamenat, že žalobce na tento nesoulad poukázal poprvé až v žalobě, kdy k prokázání svých rozporných tvrzení nepředložil žádné důkazy. Rovněž soud dodává, že tento tvrzený rozpor by neměl vliv na konečné rozhodnutí ve věci. Z uvedených důvodů shledal soud námitku žalobce nedůvodnou.
17. Na základě shora uvedeného lze shrnout, že žalovaný přistoupil k zajištění žalobce za splnění zákonných podmínek, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, a jeho úvahy netrpěly žádnými vnitřními rozpory či zjevnými nesprávnostmi. Napadené rozhodnutí respektovalo mezinárodní úmluvy jako všechny individuální okolnosti případu, které byly žalovanému známy a jeho odůvodnění bylo dostatečné a přezkoumatelné. Z uvedených důvodů soud dle § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu zamítl (**výrok I. rozsudku**).
18. Z důvodu časové hospodárnosti řízení se soud návrhem žalobce na přiznání odkladného účinku žaloby nezabýval, neboť k vydání rozhodnutí o žalobě došlo dříve, než uplynula lhůta pro rozhodnutí o žádosti na odkladný účinek žaloby.

VI.

Náklady řízení

19. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 4. prosince 2024

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně